IV. évfolyam 1992 JANUÁR–FEBRUÁR 1. szám

MARANA THA

A Szentlélekben való megújulás katolikus lapja

Dr. Kovács Gábor: A LÁNGOLÓ ISTEN

A katolikus karizmatikus megújulás nemzetközi hírei

Isten áldásában gazdag, békés, boldog új esztendőt kívánunk minden kedves olvasónknak !

„De megfeledkezhet-e csecsemőjéről az asszony?
És megtagadhatja-e szeretetét méhe szülöttétől?
S még ha az megfeledkezhet is,
én akkor sem feledkezem meg rólad.
Nézd, a tenyeremre rajzoltalak."
Iz. 49,15-16

EGYETLEN VAGY

Az egész világon senki, de senki nem olyan, mint te. Az idő kezdete óta soha nem volt mégegy olyan személy, mint te. Senkinek nincs olyan mosolya, olyan szeme, olyan keze, olyan haja, mint neked. Senki nem ír úgy, mint te, és senkinek nem olyan a hangja.

Egyetlen vagy. Senki sem tudja utánozni az arcvonásaidat. Senki nem ízleli úgy az ételt, a zenét, a táncot vagy a művészetet, mint te.

Az egész világegyetemben senki sem látja úgy a dolgokat, ahogyan te. Soha nem volt senki, aki pontosan úgy szeretett volna, mint te. Ami téged megnevettet, elszomorít vagy elgondolkoztat, másokból egészen különböző hatást vált ki. - Egyetlen vagy! - Különbözöl minden embertől aki valaha élt a világegyetem történelmében. Az egész teremtett világon te vagy az egyetlen, akinek olyan képességei vannak, mint neked. Mindig van valaki, aki valamiben jobb, mint te. Minden ember jobb nálad, legalább egy valamiben. Ugyanígy te is jobb vagy valamiben mindenki másnál. Senki nem tudja elérni az adottságaid, érzéseid együttesének értékét. Mint ahogyan egy szobányi hangszer közül mindegyik kiemelkedik külön-külön, de egyik sem tudja azt a szimfonikus hangzatot elérni, ahogyan együtt szólnak. Ez a te szimfóniád. Az egész örökkévalóságban senki nem fog úgy sétálni, beszélni, gondolkodni, vagy pontosan ugyanúgy cselekedni, mint te.

Egyetlen vagy. Rendkívüli vagy és az egész rendkívüliséged roppant nagy érték. És pont a nagy értéked miatt egyáltalán nincs szükséged arra, hogy másokat utánozzál. Egyedüli vagy és ez nem véletlen.

Ébredj tudatára, kérlek, hogy Isten téged különleges szándékkal teremtett. Feladata van számodra, amit senki más nem tud olyan jól megcsinálni, mint te. A pályázók közül csak egyetlen egy képesített erre a feladatra. Csak egynek olyan egyedülálló az összeállítása, amilyen megfelel, és ez az egy Te vagy!

EGYETLEN VAGY !

Kovács Gábor

A LÁNGOLÓ ISTEN

- Vallomás a Szentlélekről -

(Folytatás)

8.

Miért olyan fontos számomra az Istentől jövő öröm? A krisztusi élet nem érzelmeken alapul, hanem kitartó, áldozatos cselekvésen. Alapelv a lelki életben, hogy az isteni vigasztalás nem célja az imádkozásnak és az erénygyakorlatnak. A cél: Isten akaratának teljesítése. Ezt kell tennünk, akár örömet jelent, akár fájdalmat, akár könnyen megy, akár nehezen. Nem gyerekes dolog hát az élmények számontartása? A kérdés jogos, és elvi régiókban mozog. Minek kell fölfognunk a keresztény istenélményt: hozzáférhetetlen transzcendens háttérnek, amely ott rejlik erőfeszítéseink mögött, vagy tapasztalatunkba behatoló eseménynek, amely tükröződik érzékelésünkben, megjelenik embervoltunk külső megnyilvánulásaiban is? Van-e kézzelfogható Szentlélek-megtapasztalás, és milyen helyet foglal el a krisztushívő életében? Szemébe kell néznünk ennek a kérdésnek, mert a karizmatikus megújulásról a legkülönbözőbb vélemények vannak forgalomban, s a kritikus hangok olyan teológiára hivatkoznak, amely a Szentlélek működését inkább krisztusi életünk rejtett alapjának fogadja el, mint tudatvilágunk felszíni rétegeiben is megjelenő tapasztalásnak. Döntő érvekre támaszkodik-e ez a teológia? Vagy inkább - előítéletekre?

Templomainkban százával és ezrével veszik a bérmálkozók „a Szentlélek ajándékának jelét". Mi katolikusok hittel valljuk, hogy ez a cselekmény a Szentlélek valóságos közlése, s benne ugyanaz az erő működik, amely az első jeruzsálemi Szentlélekáradásban kiömlött a tanítványokra. Mégis, bérmálkozóink nem kezdenek nyelveken szólni, és nem hirdetik Isten nagy tetteit. Miután vették a Szentlélek kegyelmét, hogy hitüket állhatatosan éljék és bátran megvallják, többnyire elmaradnak a vasárnapi szentmisékről is. Ha ezt a hiányt szóvá tesszük, ilyen megnyugtatásokat kapunk: „Nem tudhatod, mi játszódik le abban a lélekben". Vagy: „Az a baj, hogy nem adunk nekik konkrét feladatokat". Ezek azonban kitérést jelentenek a döntő kérdés elől: miért van az, hogy az első pünkösd lángra lobbantotta a tanítványokat, a mai bérmálás pedig nem lobbantja lángra? Így normális? Ha a Szentlélek kegyelme csak rejtett erő, amely külsőleg nem tapasztalható, akkor a helyzetet normálisnak tekinthetjük: nem tapasztaljuk, mert ez nem is lehetséges. Az a teológia, amely a Szentlélek működését száműzi a tapasztalat szférájából, összhangban áll azzal a lelkipásztori magatartással, amely a megbármáltak hitvallás nélküli életét normálisnak fogadja el.

Prohászka Ottokárnak más volt a véleménye. 1914. május 4-én ezt írta naplójába: „A bérmálás hónapja. Szeretem s imádom a Szentlelket, s úgy szeretném kiszolgáltatni a szentséget, hogy viharozzanak s tüzet fogjanak a lelkek. Lélek-gyújtás, pünkösdi tűz, új világalakítás: ez a bérmálásnak az intenciója... Ha az intenció megvan, akkor a tűznek gyúlnia, az égési rohamnak kitörnie kell. Ha tavaszkor a kertben égetem az orgona- s bodza, galagonyaágakat, s a tűz megfogamzik, mily ropogó s pattogó erőszakkal nyilal föl; ez a Lélek képe. No, de mi égjen? Mi égjen? Itt a baj... Jaj, Uram, ez a nyugati kultúra az anyagiasság pondrója; azt bámulja, a pénzt s a nemi viszketeget s dürrögést kergeti... Mindig gyújtani szeretném a lelkeket s nem akarom csak rájuk hárítani a sacramentum hatálytalanságának okát; nem, nem! Az apostolok ráadták a Lelket arra, akit bérmáltak, s a Lélek gyújtott, nem kérdezte a keresztényt, hogy akar-e égni. Hát mikor Japánban vagy Indiában a tűzön átmennek félméter vastag izzó parazson, s meg nem égnek! Ahogyan ott lekötik a tűz erejét, hogy ne égesse a lábakat, akár piszkos, akár tiszta emberek lábai: úgy itt ki kellene gyújtani a tüzet, hogy égessen lelket, akár tiszta, akár piszkos; hiszen majd tisztul általa! - A teológia természetesen magyaráz okosan s distingvál tűz és tűz, okság s alkalmasság közt... Nem, nem, testvérek; én értem a teológiát, de a bérmálásban a Szentléleknek pünkösdöt kell csinálnia, a lelket átformálnia, új világot teremtenie. Hát hol van ez mind? S akarják-e ezt a püspökök? a papok? Lelket váró keresztények? Nem szabad lesrófolnunk várakozásunkat, hanem ellenkezőleg fokoznunk kell azt úgy, ahogy Krisztus akarta!" (Prohászka Ottokár: Összes művei 23.k. Szent István Társulat, Budapest, 1929. 265.o.)

E szöveget olvasva aligha lehet kétségünk arról, hogy Prohászka püspök a bérmálás hatásaként kí-

vánná, óhajtaná a jól észrevehető változást: „Hogy viharozzanak s tüzet fogjanak a lelkek." Nem füllel hallható szélzúgásra vagy szemmel látható lángnyelvekre vár, az kétségtelen; az is vitán felül áll, hogy nem a nyelvek adományát hiányolja; igényelne azonban valami alapvetőbbet: hogy a bérmálás a hitet lángra lobbantsa, és tanúságtevő életre indítsa a bérmálkozót. Ezt olyan erővel és hatalommal szeretné tenni, hogy a következmény meggyőző, erőteljes benyomást keltsen. Ilyen eredmény nélkül „a szakramentum hatálytalanságáról" beszél. Keresi a hibát a szentség befogadóiban, de önmagában, a kiszolgáltatóiban is; nem elégszik meg teológiai kimagyarázkodásokkal, a pünkösdöt látni, érzékelni, tapasztalni akarja.

Prohászka természetesen nem vonja kétségbe, s nekem sincs szándékomban megkérdőjelezni, hogy Isten transzcendens, tapasztalásunkat meghaladó valóság, ezért a Szentlélek pünkösdi kiáradásának lényege nem a látható hatásban áll, hanem az emberi lélek legmélyén lejátszódó kegyelmi eseményben. A Szentlelket az emberi tapasztalat szférájára korlátozni mitológia volna. De Prohászkának nem jut eszébe a pünkösd-esemény olyan mértékű mitosztalanítása, hogy az Apostolok Cselekedeteinek drámai beszámolóiból ne maradjon egyéb, mint egy rituális aktus, amelyet nem követ lelkesedés, elszántság, evangéliumi tanúságtétel. Ha pedig ezeket várjuk, a Szentlélek tapasztalati működésére várunk; ez és nem más hiányzott Székesfehérvár püspökének. „A tűznek gyúlnia, az égési rohamnak kitörnie kell... A Szentléleknek pünkösdöt kell csinálnia, a lelket átformálnia, új világot teremtenie. Hát hol van ez mind?"

Ottokár püspök azért merte föltenni a kérdést, mert hitt abban, hogy van rá válasz.

9.

Talán nem is olyan nehéz elfogadni, hogy a Szentlélek működése ténylegesen behatol tapasztalati világunkba a hívő cselekvésén, hitvalló életén keresztül; enélkül nyilvánvalóan kiüresedne, ritualizmussá halványulna a hit. Nehezebb elfogadni a Szentlélek érezhető örömérőll szóló beszámolót. Nem térünk el így az aszketika egészséges alapelveitől? A hívő ne örömet keressen, hanem Isten akaratát jóban-rosszban. Könnyű itt Keresztes Szent János egyháztanítóra hivatkozni, aki veszedelmesnek tartotta a természetfölötti örömök, élmények keresését. Istent önmagáért kell keresnünk, „csupasz" hitben, lemondva az érzékelhető vigasztalásokról.

A szent kármelita tanítása valóban rendkívül fontos, az istenkeresés lényegét érintő igazság. Isten transzcendenciája miatt sötétségbe kell merülnie minden tapasztalatunknak, a természetfölöttieknek is,hogy az ő tiszta világossága fölragyoghasson szívünkben. Ez a mély fölismerés közelebb vezet bennünket a kereszt misztériumához, és vele az istentávolság jelentéséhez, amelyben a pergőtüzek, gyújtóbombázások, Gulagok és gázkamrák századának olyan fájdalmas része volt. Keresztes Szent János műveit olvasva azonban mindenki megállapíthatja, hogy a szent doktor nem írt átfogó erkölcstant vagy aszketikát, hanem csak a lelki élet teológiájának egy leszűkített kérdéskörét fejtette ki behatóan. Tanítását háromféle szempontból is bele kell helyezni abba az összefüggésbe, amelyben megfogalmazta.

Először: Keresztes Szent János idejében Avilai Szent Teréz misztikája már követőket vonzott. Nyomában a sarutlan kármeliták egész serege vágyódott az Istennel való egyesülés öröme után. Ezt a vágyat helyes mederbe terelni, a lelkiélet vadhajtásait határozott kézzel nyesegetni: ez a célja Keresztes Szent Jánosnak. Misztikus teológiája kiegészíti Szent Teréz írásait, amelyek élénk színekkel ecsetelik az imádság örömét.

Másodszor: e nagy misztikus igen korlátozott olvasótábort tart szeme előtt, a lelki élet szűk útján haladókat, mindenekelőtt a sarutlan kármelita szerzeteseket. „Nem célom mindenki számára írni, hanem csupán ennek a mi szent és az Eredeti Szabályt követő kármelhegyi rendünknek néhány tagját, azokat a férfiszerzeteseket és nővéreket tartom szem előtt, akik Isten kegyelméből ezen hegy útjára léptek" (Keresztes Szent János: Művei I., Stephaneum, Bp. 1926. 58.o.). Nyilvánvaló, hogy üzenetének címzettjei már nagyon sok olyan lépést megtettek, aminek a legtöbb ember még előtte áll. Nem kérdéses számukra a hit, sőt az életszentségre szóló meghívás sem. Keresztes Szent János nem beszél arról, mi szükséges azoknak, akik még nem indultak meg a lelki élet útján.

Harmadszor: a kor, amelyben Keresztes Szent János élt, alapvetően különbözött a mi korunktól. A tizenhatodik század Spanyolországában még fönnállt a kereszténység középkori magátólértődősége. Az intézmények, a társadalom, az elfogadott értékrend miatt azt sugallták, hogy a krisztusi hit állításai feltétlen igazságot képviselnek; tagadóikra az inkvizíció máglyái vártak. Ez gyökeres különbséget jelent a mi korunkkal szemben. A huszadik században a krisztusi hit ténylegesen ható szellemi erő, de csak a sok irányzat egyike egy világnézetileg pluralista társadalomban. A kereszténység magátólértődése megszűnt. A hit első lépéseiben nem támogat az intézményes rend, a társadalmi konszenzus; sőt ezek inkább a keresztény iránnyal szemben hatnak. Míg Keresztes Szent János alapkérdése a „Kármel-hegy", az Istennel való egyesülés csúcsára való följutás, a mai keresztény élet alapkérdése a

hit lehetősége egy hitetlen korban. Keresztes Szent János a lelki tapasztalatokat (öröm, karizmák) kizárólag a személyes tökéletesedés szempontjából értékelte, nekünk azonban a hitébresztés szempontjából is értékelnünk kell azokat.

Mindezt mérlegelve nyugodtan állítható: a keresztény öröm jelentőségének hangoztatása nem ellentétes Keresztes Szent János tanításával, hanem helyes összefüggésbe helyezi azt. Elvégre a Biblia fontos szerepet tulajdonít ennek az örömnek: „Majd örül a szívetek, és örömötöket nem veheti el tőletek senki" (Jn 16,22). „Örüljetek az Úrban szüntelenül! Újra csak azt mondom, örüljetek" (Fil 4,4). Az örömtelen kereszténység egész egyszerűen nem hiteles. Szomorú szent egy szomorú szent! Az egyház liturgiájában újra meg újra fölbukkan az öröm kérése: „Egyházadnak pedig add meg, hogy odaadó buzgósággal és zavartalan örömmel szolgáljon neked" (Római Misekönyv, 2. magyar kiadás 334.o.); „Tégy készségessé minket, hogy... örvendező szívvel veled egyesüljünk" (u.o. 662.o.); „Add kegyelmedet, hogy... örömmel siessünk hozzád" (u.o. 695.o.); „Adj a mi korunkban zavartalan békességet, hogy irgalmadat magasztaljuk, és szüntelen ujjongásban örvendezzünk" (u.o. 858.o.); „Kérünk,... hogy nagyobb örömmel és szárnyaló szívvel szenteljük magunkat szolgálatodra" (u.o. 869.o.). Csak kiragadott példákat idéztem, a fölsorolást hosszan lehetne folytatni.

Úgy gondolom, Keresztes Szent János tanításának helyes értelmezését Szeghy Ernő atya adja meg, aki így ír:

„Ő olyan lelkeket tart szem előtt, akik nem tudnak meglenni lelki vigasztalások és örömök nélkül, s azt hiszik, minden el van veszve, ha az imában a szívük nem akar lángra lobbanni, s lelki szárazságban végzett imát elpocsékolt időnek tekintik. Márpedig ez kézzelfoghatólag téves gondolkodás. A szent Doktor azonban sokkal tökéletesebben érzett együtt az Anyaszentegyházzal, semhogy ne tette volna magáévá annak a misekönyvben és a breviáriumban lépten-nyomon előforduló imáit, melyekkel lelki vigasztalásokért, példának okáért a könnyek adományáért könyörög... Egészen más dolog nem tudni meglenni lelki gyönyörűségek nélkül, s egészen más késznek lenni, s ha kell, holtiglan kitartani a teljes áhitathiány állapotában, de azért hálásan venni, ha a mézből csurran és csöppen" (Szeghy Ernő: A belső várkastély kapuja. Szent István Társulat, Bp. 1990. 208-209.o.)

Loyolai Szent Ignác óv attól, hogy a vigasztalanság állapotában változtassunk korábbi elhatározásainkon, „mert amint a vigasz idején inkább a jó szellem vezet bennünket és irányít tanácsaival, úgy a vigasztalanságban inkább a gonosz szellem" (Lelkigyakorlatos könyv 318.). Fontos, hogy elviseljük a vigasztalanságot, ha Isten ránk bocsátja, mégis az öröm állapota a megfelelőbb közeg Isten gondolatai számára. S ez így természetes, hiszen Isten végtelenül boldog.

Alkantarai Szent Péter, aki barátja és tanácsadója volt Avilai Szent Teréznek, határozottan elítéli azt a tévedést, amikor valaki az imában található vigasztalásból és gyönyörűségből öncélt csinál. „Az összes jámborsági gyakorlatoknak, de a lelkiéletnek is az a célja, hogy teljesítsük az isteni parancsolatokat, és mindenben megtegyük az Isten szent akaratát. Ehhez azonban szükséges, hogy előbb megöljük önmagunkban a saját önös akaratunkat, hogy az isteni annál könnyebben uralkodhassék rajtunk... Ezt a nagy győzedelmet azonban kivívni nem tudhatjuk, hacsak Isten minket nagy kedveskedéssel és szinte hízelgéssel nem gyámolít... Ebből a célból azután már szabad kérnünk és esedeznünk, hogy Isten adja meg nekünk az imádságban a benső vigasztalásokat" (Alkantarai Szent Péter: Imádság, elmélkedés. Szalézi Művek, Rákospalota, 1936. 229.o.). Világos és meggyőző álláspont: amit öncélnak tekinteni nem szabad, eszközként igen alkalmas, és mint ilyent kérhetjük is.

Keresztes Szent János olvasása és lelkivezetői tapasztalatom nyomán úgy sejtem, hogy akik igazán megadták magukat Isten akaratának, még a vigasztalanságban is élveznek valamilyen örömet. VI. Pál pápa így tanít: „Az öröm, mely az Isten szeretetében való maradásból fakad, már a földön elkezdődik és jellegzetes vonása az Isten-ország tagjainak, s mindazok részesednek benne, akik az élet göröngyös útjain járnak, az Atyába és Fiúba vetik teljes bizalmukat és keresik mindenek fölött az Isten országát" (Gaudete is Domino. Teológiai Évkönyv, 1975. Szent István Társulat, Bp. 19.o.).

Az öröm nem megtűrt dolog Isten országában. Jellegzetes vonása annak. Mindazok részesülnek benne, akik az Országot mindenek fölött keresik.

Mindezek után lássuk, mit mond a Szentírás a Lélek megtapasztalásáról!

10.

Fiatal férfi halad az úton. Ordítva nekiront egy oroszlán. Ráveti magát és széttépi! Nem az oroszlán az ifjút, hanem az ifjú az oroszlánt. Így olvassuk Sámson történetében: „Sámson puszta kézzel széttépte az oroszlánt, mintha csak egy kecskét tépett volna szét" (Bír 14,6). E meglepő híradás előtt a következő magyarázat áll: Sámsonra „rászállt az Úr Lelke" (u.o.).

Nem feladatom, hogy a Bírák könyvének irodalmi műfaját elemezzem, de itt kézenfekvő néhány megjegyzés. Tudjuk, hogy a Bibliának nem minden része egyformán történeti jellegű. „Az igazság más-más módon van előterjesztve és kifejezve a többféle műfajú történeti szövegekben" -

tanítja az Egyház (Dei Verbum 12.). A fönt elbeszélt jelenetet nehezen tudnám szószerinti történelemnek elgondolni. Túlságosan élénken él emlékezetemben fiatalkori olvasmányom, Kittenberger Kálmán vadász-emlékirata: hogyan aggódott, amikor a súlyosan sebzett oroszlán leterítette, hogy a rajta fekvő állat ki ne rúgjon a hátsó lábával, mert iszonyú karmai azonnal föltépik a vadász hasát... Fizikailag nem tudom az oroszlán széttépését úgy elképzelni, hogy négy mancsa közül valamelyik hozzá ne férjen Sámsonhoz; és az ő hasfala sem lehetett acélból. Vagyis: úgy vélem, Izrael hősmondáinak bibliai földolgozása a Szentlélektől ihletett teológiai mondanivalót hordoz, miközben szilárd történeti alapokkal is rendelkezik, de korántsem a mai történetírás műfajában. Az oroszlán széttépése az emberfölötti erő kifejezése: az erőé, amelyet az Úr Lelke ad. Ez a bibliai mondanivaló lényege. Ha valaki úgy véli, hogy az oroszlán szétszaggatása Sámson keze által fizikailag megtörtént, nincs vele semmi vitám, de a Biblia igazmondásába vetett hitem ezt az állítást nem követeli meg. Megköveteli a lényegi közlés valóságát: a Ruah Jahve, az Úr Lelke olyan erővel ruházza föl az embert, amelynek segítségével emberi lehetőségeit meghaladó tetteket vihet végbe. Megköveteli továbbá azt is, hogy ez nem pusztán elméleti tézis, hanem olyan tapasztalat, amely Izrael történetében konkrét események formájában is nyomon követhető. Sámson csak egy a sorban. A róla fennmaradt szájhagyományt a bibliai szerző azzal a szándékkal foglalja a Könyvbe, hogy kifejezze Izrael valóságos történelmi Ruah-megtapasztalását.

Szükségesnek tartom azt is megjegyezni, hogy a „ruah" népszerű és nem tudományos átírása a szelet, leheletet, lelket jelentő héber szónak. Írásom nem kizárólag teológusoknak szól; akik tanultak héberül, úgyis tudják, hogy a „h" betű itt más héber betűnek (és hangnak) felel meg, mint például Isten titokzatos nevében: Jahve. Az átírás egyszerűsítésével az a célom, hogy az átlagos műveltségű olvasó valamilyen fogalmat nyerjen az eredeti szó hangalakjáról, anélkül, hogy fonetikai tanulmányokkal kellene bajlódnia.

Mit mond tehát nekünk a széttépett oroszlán története? Azt, hogy a hívő zsidóság szemléletében az Úr Lelke eleven dinamizmus, amely szétfeszíti az emberi tapasztalat korlátait és olyan új tapasztalatok forrása, amelyek meggyőző erővel fejezik ki Isten beavatkozását övéinek sorsába. Nyomon követhetjük ezt - Sámson történetén túlmenően - a Bírák könyvében. Otnielre „rászállott az Úr Lelke s ő bírája lett Izraelnek. Hadat viselt, s az Úr kezébe adta Edom királyát" (Bír 3,10). Máshol: „Az Úr Lelke rászállt Gedeonra; így megfújta a harsonát..." (Bír 6,34). Gedeon rövidesen nagy győzelmet arat. Ismét máshol: „Az Úr Lelke akkor Jiftachra szállt... Jiftach felvonult Ammon fiai ellen, hogy megütközzék velük, és az Úr kezébe adta őket" (Bír 11,29.32).

Az ilyen idézetek azt igazolják, hogy a Biblia Ruah-fogalma korántsem elméleti, elvont fogalom, hanem a primitívségig empirikus, tapasztalati. Ez a primitívség természetesen nem minden bibliai részben ütközik ki úgy, mint a Bírák könyvében. Az emberi megismerés természetéhez tartozik azonban, hogy elvont fogalmaink is a primitív tapasztalatok absztrakciójával születnek meg, s mindvégig megőriznek valamit a kiindulási tapasztalat színezetéből, karakteréből. Ha tehát ilyet olvasunk a Bibliában: „Nem hatalom által és nem erőszak által, hanem az én Lelkem által - mondja a Seregek Ura" (Zak 4,6b), akkor magasabb szinten ugyan, de szintén empirikus Ruah-fogalommal van dolgunk. Otniel, Gedeon, Jiftach, Sámson fizikai tusában arat diadalt (Gedeon és Sámson története különösen kiemeli, mennyire nem a saját erejükből). Zakariás idézett helye azt állítja, hogy Zerubbábel kormányzónak sikerülni fog a templom újjáépítése Jeruzsálemben, mert az Úr Lelke irányítja az eseményeket. Amikor ezt olvassuk: „Az Úr... megtisztítja Jeruzsálemet a vér bűnétől az ítélet Lelkével és a tűz Lelkével" (iz 4,4), akkor se pusztán láthatatlan, transzcendenciába vesző eseményről van szó, hanem konkrét történeti fejleményről: Izrael maradéka visszatér az Úrhoz, megtisztul és megszentelődik - s ezt az Úr Lelke viszi végbe.

Minderre azt lehet mondani: igen, mindez így van, de ezek az idézetek nem a Szentlélekre mint a Szentháromság harmadik személyére vonatkoznak, hanem csak szemléletes leírásai Isten beavatkozásának az ember életébe; a „lélek" itt még nem személy, hanem Istennek a teremtésben működő ereje. Emiatt a Biblia magyar fordítása nem is írja nagy kezdőbetűvel a „lélek" szót a fent idézett helyeken.

Nos, az eredeti bibliai kéziratok még nem ismerték a kis és nagy kezdőbetű különbségét. A szöveg közvetlen jelentése szerint feltétlenül a fordítás készítői jártak el indokoltan. Hogy mégis bátorkodtam eltérni az új katolikus Biblia írásmódjától, az abból a célból történt, hogy kifejezzem az összefüggést és folytonosságot az ószövetségi és újszövetségi Lélek-fogalom között. Mert az ószövetségi szerző tudatában nem élt ugyan olyan gondolat, hogy az általa említett „Ruah Jahve" külön személy volna, a Szentírás főszerzője azonban mégiscsak a sugalmazó Isten, aki nagyon is egyetlen mondanivalót tartott szem előtt az ó- és újszövetségi könyvek szövegében. Az a Lélek-fogalom, amelyet az újszövetségi szent könyvek és az elsősorban ezeken nyugvó későbbi szentháromságtani reflexiók használnak, nem teljesen független az ószövetségben jelentkező empirikus Ruah-fogalomtól. Ellenkezőleg, belőle fejlődik ki, és utólag minősíti, értelmezi azt. Egyetlen bibliai hely sem ma-

gyarázható kielégítően a teljes Szentírás összefüggéséből kiragadva.

Azt is figyelembe kell vennünk, hogy bizonyos ószövetségi helyeken az Úr Lelke az Úrral azonos. Például: „Lázongtak ellene, és megszomorították szent Lelkét" (Iz 63,10): itt a Lélek maga Isten. Külön személyről természetesen nincs szó az Ószövetségben, de föl kell figyelnünk arra, hogy a „Lélek" részben belül marad Istenen, részben pedig kilép belőle. A két jelentés egymásba játszik. Jellemző az ismert messiási jövendölés: „Az Úr Lelke nyugszik rajta: a bölcsesség és az értelem Lelke; a tanács és az erősség Lelke; a tudás és az Úr félelmének Lelke; s az Úr félelmében telik öröme" (Iz 11,2-3). Hány „Lélek" nyugszik Izáj törzsökének vesszején, az Eljövendőn? Egy Lélek, az Úr Lelke - s ez annyit jelent, hogy vele van az Úr maga; ez az egy Lélek azonban sokféle hatást hoz létre benne, s ez mind megkapja a „Lélek" címet... Az ószövetségi szóhasználat a „Lélek" szót hol Istenen belül alkalmazza (s mindaz, ami Istenen belül van, azonos Istennel), hol pedig Istenen kívül, azoknak a hatásoknak kifejezésére, amelyeket Isten a teremtményben létrehoz. Ez - számunkra ijesztő módon - egészen Saul búskomorságának ilyen kifejezéséig megy: „Sault hatalmába kerítette az Úrnak egy rossz szelleme" (2Sám 19,9), vagyis rossz lelke (ruah). Ezt persze már semmiképpen sem lehet Istennel azonosítani! Tudomásul kell vennünk: az ószövetségi „ruah" a bibliai nyelv egyik lehetősége, hogy Istennek önmagából való kilépését, az emberre és a teremtésre gyakorolt hatását kifejezze, anélkül azonban, hogy szabatos fogalmi körülhatároltságot mutatna föl. Helyette termékeny dinamizmust mutat. Ez a termékeny dinamizmus az újszövetségi Lélek(Pneuma)-fogalom sajátja is.

11.

Ti tudjátok, mik történtek a Jánostól hirdetett keresztség után Galileától kezdve egész Judeában; miképp kente fel az Isten a názáreti Jézust Szentlélekkel és hatalommal. S ő ahol csak járt, jót tett, meggyógyította az összes ördögtől megszállottat, mert vele volt az Isten" (ApCsel 10,37-38).

Amikor a názáreti Jézus alámerült a Jordánban, és a Lélek galamb képében leszállt rá, látható változás ment végbe életében. Attól kezdve jó hírt hirdetett, betegeket gyógyított és démonokat űzött ki. Isten fölkente őt Szentlélekkel és hatalommal: ő a Fölkent, a várva várt uralkodó. Izáj törzséből kisarjadt a vessző, az Eljövendő megérkezett.

„Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?" - kérdezteti Keresztelő János Jézustól (Lk 7,19). Jézus válasza: „Menjetek és jelentsétek Jánosnak, amiket láttatok és hallottatok: vakok látnak, sánták járnak, leprások megtisztulnak, süketek hallanak, halottak feltámadnak, a szegényeknek meg hirdetik az evangéliumot" (Lk 7,22). Jézus a Lélek erejéből fakadó karizmatikus tapasztalatra hivatkozik, mint messiási küldetésének bizonyságára. Isten fölkente Őt Szentlélekkel, s fölkent volta ellenőrizhető, empirikus valóság.

A fölkenés: hatalomátadás. Az ószövetségben Izrael királya az Úr Fölkentje. Dávidot Sámuel keni föl: „Fogta az olajos szarut és fölkente... Attól a naptól eltöltötte Dávidot az Úr Lelke" (1Sám 16,13). Fölkenik az Istennek szentelt kultusz helyét és eszközeit is, még inkább a kultuszt végző személyt, a papot: „Mózes vette az olajat, és megkenéssel fölszentelte a hajlékot s mindazt, ami benne volt... Olajat öntött Áron fejére, és a kenettel fölszentelte" (Lev 8,10.12); „Kend fel őket, iktasd be és szenteld fel, hogy mint papok szolgáljanak nekem" (Kiv. 28,41). Szó esik a próféta fölkenéséről is: „Elizeust... kend fel magad helyett prófétává" (1Kir 19,16). Ez utóbbi megbízást azonban Illés nem olajjal való fölkenéssel hajtja végre, hanem köntösét veti Elizeusra (1Kir 19,19); Illés elragadása után Elizeusra száll az Illésben működő „Ruah" (2Kir 2,15). Ez már jelzi a fölkenés fogalmának szellemivé válását, amit megtalálunk Trito-Izajásnál: „Az Úr Lelke nyugszik rajtam, mert az Úr kent föl engem" (Iz 61,1). Itt már semmiféle olaj nincs említve, a fölkenés lényege a Lélek közlése, s ilyen értelemben alkalmazza magára a fogalmat Jézus is a názáreti zsinagógában (Lk 4,18). Őt senki nem kente föl rituális értelemben, mégis ő a Fölkent, a Masiah, a Chrisztosz (Messiás, Krisztus). Mint király, főpap és próféta a Lélek erejével beteljesíti az ószövetséget és megteremti az új és örök szövetséget, amelyben az Úr Lelke kiárad minden testre (Jo 3,1; ApCsel 2,17).

Az új, krisztusi szövetségben a Lélek szele fúj. (A görög „pneuma" éppúgy szelet, leheletet, lelket jelent, mint a héber „ruah".) Titokzatos dinamikája van: „ott fúj, ahol akar" (Jn 3,8). Eltölti Keresztelő Jánost anyja méhében (Lk 1,15), leszáll a Szűzre és az fiút fogan (Lk 1,35), Simeonnak kinyilvánítja, hogy a csecsemő Jézus az Úr Fölkentje (Lk 2,26-32). Jézusra galambként ereszkedik alá (Lk 3,22), majd a pusztába viszi őt (Lk 4,1), később Galileába kíséri erejével (Lk 4,14). Jézus Isten Lelkével űzi ki a gonosz lelkeket (Mt 12,28), fölujjong a Szentlélekben (Lk 10,21), megígéri a Lelket azoknak, akik kérik az Atyától (Lk 11,15), és biztosítja tanítványait, hogy az Atya Lelke fog szólni belőlük (Mt 10,20). Végül a kereszten az örök Lélek által saját magát adja tiszta áldozatul az Istennek (Zsid 9,14), majd Lélek szerint életre kel (1Pt 3,18), s Isten jobbjától fölemelve kiárasztja az Atyától megígért Szentlelket (ApCsel 2,33).

Mindez tapasztalat. Jézus szűzi fogantatása és a halálból való föltámadása hitünk szerint testi valóság - ezek „szellemi", elvont, jelképes magyarázata

kiforgatja lényegéből a kereszténységet. De Jézus beteggyógyításai, démonűzései, természeti csodái (vízenjárás, viharlecsillapítás, a víz borrá változtatása), három halottföltámasztása (Jairus leánya, naimi ifjú, Lázár) is olyan látható jelek, amelyeket nem lehet mindenestül megfosztani történetiségüktől. Ezeknek a történeteknek elbeszélése nem ment keresztül olyan hosszú szóbeli áthagyományozáson, mint mondjuk Sámson története az ószövetségi időben. (Sőt a legdivatosabb tudományos elméletek szerint a szóbeli lejegyzés korábban megkezdődött, mint sejtenénk! De ne tegyük függővé érvelésünket a tudományos divattól, ami éppolyan változékony, mint a női divat.) Ha tehát számolunk is azzal, hogy „az apostolok az Úr mennybemenetele után az ő mondásait és tetteit hallgatóiknak azzal a teljesebb megértéssel adták át, amelynek ők maguk voltak birtokában, miután tanultak Krisztus megdicsőülésének eseményeiből, és az igazság Lelkének világossága tanította őket" (Dei Verbum 19.), továbbá hogy a szent szerzők „úgy írták meg a négy evangéliumot, hogy a nagy szóbeli vagy írásos hagyományokból egyes részeket kiválogattak, másokat egybevontak, vagy az egyházak állapotára való tekintettel fejtettek ki" (u.o.), mégsem felejthetjük a II. Vatikáni Zsinat világos állásfoglalását: „Az Anyaszentegyház szilárdan és állhatatosan tartotta és tartja, hogy a... négy evangélium, amelynek történetiségét határozottan állítja, hűségesen adja tovább mindazt, amit Jézus, az Isten Fia, földi életében az örök üdvösségért valóban cselekedett és tanított" (u.o.). Ez az Egyház hite. S hogy lehetne igaz, ha Jézus tettei közül a rendkívüli jeleket kihagyjuk, szimbolikusan értelmezzük? Csak racionalizmus késztethet arra, hogy éppen ezek történelmiségét kérdőjelezzük meg. Ha pedig racionalisták vagyunk, a szűzi fogantatást és a testi föltámadást sem tudjuk elviselni, pedig itt dogmákról van szó... Ha tehát nem akarunk szakítani a hit lényegével, nem utasíthatjuk el a gondolatot, hogy az újszövetség a Szentlélek működésének nagyon is fogható, tapasztalati hatásait mutatja föl a Messiás életében.

A Jézusban hívőkre pedig ugyanez a Lélek áradt ki. „Azután, hogy Isten jobbja fölemelte, kiárasztotta az Atyától megígért Szentlelket, ahogy látjátok és halljátok" (ApCsel 3,33).

Tanúságtétel

A szenvedésben találtam meg az Úr erejét és a testvéri közösség fontosságát

Uram köszönöm, hogy Te valóban élő Isten vagy, hogy Te valóban ott vagy velünk, ahol nem is gondolnánk, a kísértések útvesztőjében és a szenvedések kínjaiban.

Uram köszönöm, hogy erőt adsz, ezt a megtapasztalható, mindenek fölé emelő erőt. Köszönöm a vágyat, a reményt, a bizonyosságot, amit a szívemben hordozok.

Az Urat a szenvedés által ismertem fel. Megtapasztaltam, hogy milyen nagy erőt tud adni a bajban, a nehézségben, a kilátástalanságban. A szenvedés által változott meg az életem. Megértettem, hogy igaz az a mondás, hogy: A nagy szenvedésen átment embernek új szívet ad az Isten.

Amikor a 106-os zsoltár szavait olvastam: -

„A sötétben és a halál árnyékában ültek,
megbilincselve nyomorban és vasban.
Mert ellenszegültek az Isten szavának,
és megvetették a Fölséges törvényét.
Ezért szívüket bánattal puhította,
megtántorodtak s nem jött senki,
hogy támogassa őket.
Szorult helyzetükben az Úrhoz kiáltottak,
s megmentette őket minden félelmüktől."

- hála töltötte el a szívemet, mert megértettem, hogy csak az Úr volt ott, amikor megtántorodtam, Ő volt aki támogatott. S nem adnám oda senkinek keresztemet, mert az Úr a bánat által megpuhított szívembe gyönyörű értéket adott: önmagát.

Hittem, hogy mindent csak az Úrtól kaphatok, és én, aki mindig az emberektől függtem, az emberek véleményére adtam, elkezdtem másként gondolkodni. Már nem volt annyira fontos, hogy mit mondanak rólam, már magam döntöttem. Vállaltam tetteimet.

Ez mégsem befeléfordulást hozott, hanem nyitást egy másfajta életre, egy másfajta közösségre. Ezt az életet találtam meg az én kis és nagy közösségemben.

Nem a közösség tagjai oldják meg gondjaimat, problémáimat, azt továbbra is Jézus intézi. Vannak a közösségben is nehézségek. Fellépnek bűneinkből fakadó hibáink, sokszor nagyon nehéz elfogadni

egymást, de egy dolog nagyon összetart bennünket, az hogy az Úrban vagyunk. Ezt akkor éreztem meg igazán, amikor egy olaszországi utazásom alkalmával, először léptem ki hosszabb időre a biztonságot nyújtó közösségből olyan helyre, ahol nem csak nem értettek, hanem támadtak is hitemért.

Belecsöppentem a világba - szívembe hordozva mindazt, amit az Úrtól kaptam. Tele voltam vággyal, reménnyel, hogy hogyan fogom megosztani az Urat másokkal, és közben élvezem kislányommal, az Isten adta gyönyörű természetet, tengert, napfényt és az Isten dicsőségére épült templomokat. Utazásom végére esett egy karizmatikus találkozó Milánóban, gondoltam ez csodálatos befejezése lesz az útnak.

Semmi nem úgy történt, ahogy én gondoltam. Barátnőm, akinél laktunk napról-napra próbált egy hullámhosszra hangolni férjével - aki még nem mondott igent Istenre -, s látva a sikertelenséget, nemsokára feladta. S később már barátnőmet is zavarta a jelenlétem, mert megzavartam másságommal nagy erőfeszítéssel fenntartott látszólagos boldogságukat. Krisztus volt az, aki végig kitartott mellettem. Átölelt amikor porig aláztak. Megvigasztalt, amikor elkeseredtem, megerősített, amikor feladtam. Felemelt, amikor elbuktam.

Úgy éreztem mindent rosszul csinálok, de Ő végig mellettem maradt. Hívott az imára, hívott a vele való közösségre. Megértette velem, hogy csak azok lehetnek testvéreim, akik teljesítik mennyei Atyám akaratát. Amikor a karizmatikus találkozót lekésve, az utolsó nap mégis találkozhattam testvéreimmel, nagyon nagy boldogság töltött el.

Ők értenek, ők segítenek, ők megtapasztalják a küzdelmet, ők vállalják velem a harcot.

Az Úr a nyár folyamán történt rokoni látogatásoknál is megmutatta, hogy mennyire más a világ és más az én életem.

Megmutatta, hogy gyenge és erőtlen vagyok nélküle. Megmutatta, hogy a megpróbáltatások és a nehézségek elsöpörnének, ha nem tartana irgalma.

Megértettem, hogy a világ szüntelenül megpróbál. „Tegyük próbára, gúnyoljuk és bántalmazzuk, hogy megismerjük szelídségét és kipróbáljuk türelmét" (Bölcs 2,19).

Hittem, hogy az Úr velem van minden harcban, s működik általam az emberekben, s mégis nem mártírként kerültem ki a megpróbáltatásokból, nem megigazulva mások bűnössége láttán, hanem szegény bűnösként, az Úr kegyelmében bizakodó, saját gyengeségét belátó, irgalomért könyörgő emberként.

Az Úr Lelkét adta, hogy megbocsássak, hogy szeressek, hogy meglássam Őt minden emberben, hogy könyörögheSSek üdvösségükért.

Nem én lettem naggyá, hanem az Úr dicsőült meg. Az Úr a nehézségekkel nem eltávolított a világtól, hanem odaadta szeretetét, hogy a benne lévőkért könyörögheSSek.

Csodálatos volt ezt megélni, tudva, hogy testvéreim vannak, akik megélik a kitaszítottságot, megélik az Úr csodáit, akikkel találkozhatom az Úrban, akik elfogadnak hibáimmal, sutaságaimmal együtt, akiknek fontos vagyok, akik várnak rám, akikkel együtt várhatok és vágyhatok az Úrra, akiknél megpihenhetek, akiknél feloldódhatok, akikkel együtt meggyógyulhatok és gyógyíthatok. Akikkel nem bezáródom, hanem mások felé nyitottá válhatok.

Megerősödött bennem a vágy a lelkek megmentéséért, fontos lett, hogy minél több embert az Úrhoz vezessek. Kértem az Urat, hogy mutassa meg az utat, hogy hogyan mondjak le magamról, és tehessek valamit mások üdvösségéért. Így jutottam el a gyógyító szemináriumra, ahol közösségben megélhetjük, hogy az Atya gyermekeinek közös a testük és a vérük (Zsid 2,14).

Hálát adok Neked Uram, mert mindezt Te tetted bennem. Te próbáltál meg, bukásomat látva Te emeltél fel, Te vittél a világba, Te óvtál meg a világtól, Te engedtél el magamra figyelőként és Te fogadtál vissza irgalmadba másokért könyörgőként.

Te élesztetted fel bennem a testvéri szeretetet és a vágyat, hogy minden embert testvéremnek nevezhessek.

Csodálatos az Úr hatalma, szeretete és irgalma, ahogy eggyé akar tenni minket a testvéri szeretetben, és fájó, ahogy a világ - sokszor mi is bűneinkkel -, ellene fordulunk.

Megértettem, hogy Jézus búcsúbeszéde szüntelenül könyörög értünk az Atyánál.

„Értük könyörgök. Nem a világért könyörgök, hanem azokért, akiket nekem adtál, mert a tieid - hiszen ami az enyém, az a tied, s ami a tied, az az enyém -, és én nem megdicsőültem bennük. Én nem maradok tovább a világban, de ők a világban maradnak, én meg visszatérek hozzád. Szent Atyám tartsd meg őket a nevedben, akiket nekem adtál, hogy egy legyenek mint mi.

Átadtam nekik tanításodat, de a világ gyűlölte őket, mert nem a világból valók, amint én sem vagyok a világból való. Nem azt kérem tőled, hogy vedd ki őket a világból, hanem, hogy óvd meg őket a gonosztól.

Hiszen nem a világból valók, ahogy én sem vagyok a világból való.

Szenteld meg őket az igazságban, mert hiszen a tanításod igazság. Amint te a világba küldtél, úgy küldöm őket én is a világba. Értük szentelem magamat, hogy ők is szentek legyenek az igazságban."

Turán Ildikó
pedagógus

Az áron i áldás

Gyakran találkozunk kisközösségi összejöveteleken, ifjúsági szentmiséken, egyéb imaalkalmakon azzal az áldás-formával, amelyet Istenünk Izrael népének nyilatkoztatott ki. Azzal, amelyik az ószövetségi időkben az áldás volt. Szövege a Szám. 6,24-26-ban található. „Így áldják meg Izrael népét" - mondja az Úr. Feltünően összecseng ez Jézus szavával: „Így imádkozzatok!" Elmélkedjük át az áron i áldást, az Ószövetség Miatyánkját. Mivel az elterjedt énekes forma a Károli fordítást használja, én is ezt veszem alapul.

„Áldjon meg téged az Úr
és őrizzen meg téged.
Világosítsa meg az Úr az Ő orcáját terajtad,
és könyörüljön terajtad.
Fordítsa az Úr az Ő orcáját rád,
és adjon békességet neked!"

Mit mond ez az imádság, ez a közbenjárás nekünk, keresztényeknek, Isten újszövetségi választott népének? Fontos ezt látnunk, mert ha Isten áldását kérjük valakire, tudnunk kell, mit kérünk neki egyáltalán. Vegyük sorra egyenként a hat gondolatot!

1. Áldjon meg téged az Úr!

Uram, Te vagy a kezdet és a vég. Nélküled semmit sem cselekedhetek. A Te áldásod, a Te szereteted tart engem életben. Áldásod adja minden munkám sikerét. Te adod a növekedést, életemben minden jó Belőled forrásozik. Az Ószövetség embere még tudta, milyen fontos a Te áldásod. Jákob saját apját és testvérét Ézsaut is becsapta, csak hogy egy áldást megszerezzen. Én pedig kelletlenül vetek keresztet, mikor a szentmise végén a pap áldásra emeli karját. Pedig az áldásokban újíthatom meg Veled gyermeki kapcsolatomat, ilyenkor két kézzel osztogatod kegyelmeidet, nekem csak el kell fogadnom. El kellene, de gőgöm ebben akadályoz. Azt hiszem - megannyi keserves tapasztalat után is -, hogy boldogulok nélküled is. Tégy engem alázatossá, hogy hajlandó legyek segítő kezedben megkapaszkodni.

Kettő kell az áldáshoz: Te, Aki adod, és én, aki befogadom. Add, hogy ez megvalósuljon: áldj meg engem, Uram!

2. Őrizzen meg téged!

„Józanok legyetek és vigyázzatok. Ellenségetek, a sátán ordító oroszlán módjára ott kószál mindenütt, és keresi, kit nyeljen el" (1Pt 5,8).

Gyarló vagyok, Uram. Küszködöm az életbenmaradásért. Hiába döntöttem melletted: nem véletlenül figyelmeztetsz engem: „Aki áll, ügyeljen, nehogy elessék" (1Kor 10,12). Uram, én ügyelnék, de nélküled ezt sem tehetem. Őrizz meg, Uram az ördög cselvetéseitől! Őrizz meg a kísértések idején! Őrizz meg saját elképzeléseimtől, hogy ne magamat akarjam megvalósítani, hanem a Te Országodat! Őrizz meg a bűnnek csak árnyékától is, mert nem tudhatom az órát, amikor el kell számolnom előtted! Őrizz meg Uram, az örök életre, és addig is tarts meg engem örömben, szolgáló szeretetben és boldogságban, hogy Neked kedves lélekkel léphessek be Országodba!

3. Világosítsa meg az Úr az Ő orcáját terajtad!

Mózesnek ragyogott az arca, miután Veled találkozott (Kiv 34,29), mert fenntartás nélkül fogadta Igédet. A hegyi beszédben azt mondtad: gyertyának kell lennem, aki bevilágítja az egész házat. Add, Uram, hogy a Te arcod fénye sugározzék rólam! Hadd ismerjen fel a világ megjelenésemben, cselekedeteimben, kikezdhetetlen békességemben és örömömben Téged, Aki a szeretet vagy! Add, Uram, hogy minden pillanatban megvalljalak Téged, szóval vagy anélkül, attól függően, hogy indítasz engem! Áradjon belőlem az a szeretet és erő, amelyet pünkösdkor adtál Egyházadnak, amellyel megteremtetted és újjáteremted a világot! Hadd legyek aktív részese ennek az új teremtésnek, hogy teljesedjék a Te akaratod, hogy Isten legyen minden mindenben!

4. Könyörüljön terajtad!

Uram, bőkezűséged emberi szavakkal kifejezhetetlen. Saját Fiadat adod nekünk az Oltáriszentségben, s Vele együtt mindent ideajándékozol. Elhalmozod Egyházadat kegyelmeiddel, szentségeid és karizmáid éltetnek minket. Képtelenség számba venni kapott talentumainkat - és mi a legtöbbet elrejtjük, a földbe ássuk.

Szeretsz engem - én jóesetben elviselem testvéreimet. Meghaltál értem - én kölcsönadni is sajnálok. A keresztségben fehér ruhába öltöztettél - én rendszeresen bemocskolom. A bérmálásban meghívtál a tanúságtételre - és én még akkor is csak ímmel-ámmal vallak meg, ha egyenesen rákérdeznek hitemre. Örömöt és békét kellene sugároznom - keserű és nyugtalan vagyok. Testeddel és Véreddel táplálsz - én közömbös vagyok és a megszokás vezet asztalodhoz. Szemem láttára teszel csodákat - és én megtagadlak, mint hajdan Péter. Tudom, hogy a világ Benned áll fenn - és én Pilátussal azt kérdezem: „Mi az igazság?", keresve azt a tudat mélyén vagy a csillagokban. Szentháromságos éle-

tedben akarsz részesíteni - s nekem szinte mindegy, Te is ott leszel-e a mennyországban vagy sem. Nemcsak az örök boldogságra - hanem puszta létemre is méltatlan vagyok. Kiontott Véred árán könyörülj rajtam, Uram!

5. Fordítsa az Úr az Ő orcáját rád!

Uram, Te ismered elesettségeimet. Tudod, miben van hiányom. Fordítsd felém arcodat, jöjj segítségemre! Uram, tenyereden tartasz engem. Leborulva nagyságod előtt beismerem tehetetlenségemet, úgy kérlek, légy velem a szenvedésben, figyelj szavamra, lásd meg gondjaimat. Szabadíts meg, legyen kedves előtted imádságom! Add meg szívem kéréseit, hiszen lényeged az ajándékozó szeretet! Hadd forduljak Hozzád legkisebb gondjaimmal is, nehogy abba a kísértésbe essek, hogy valamit is meg tudok oldani a Te beleegyezésed nélkül! Adj elég alázatot, hogy merjek kérni, de úgy, hogy mindig szívből mondjam: ne az én akaratom teljesüljön, hanem a Tiéd!

6. Adjon békességet neked!

A Te békédet add nekem, Uram! Azt a békét, melyet búcsúbeszédedben ígértél, melyet nem úgy adsz, ahogy a világ. A világ békéje múlékony dolog. Aranyozott ócskaság. Ha nem bántanak, ha nem esik az eső, ha jól mennek dolgaink: jó kedvünk van. Ha viszont egy elképzelésünk nem válik valóra, szívünkből tovaszáll a béke.

A Te békéd mindentől független. Érjen bármi csapás, zúduljon rám folyamatosan az élet minden kínja: nyugalmam szilárd, elpusztíthatatlan. Miért? Mert új szívet adsz nekem (ha elfogadom), melyben Te magad veszel szállást (ha beengedlek), és Te vigasztalsz engem (hacsak nem fojtom magamat szándékosan a gondba és a keserűségbe) - hiszen Te vagy a Béke. Ajándék, kiérdemelhetetlen, máshonnan beszerezhetetlen - és mindennél értékesebb.

„Áldott az az ember, aki az Úrban bízik, akinek az Úrban van a reménye. Olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely gyökereit a folyóig ereszti. Ha jön a hőség, nem kell félnie, lombja mindig zöldellni fog. Szárazság idején sem kell aggódnia, akkor sem szűnik meg gyümölcsöt teremni" (Jer 17,7-8). Tisztítsd meg szívemet, hogy méltó lakhelyed legyen, s költözz belém ezzel a békével, Uram!

Hála és dicsőség legyen nevednek mindörökké! Amen.

Birtalan Balázs
II. éves teológiai
hallgató

* * *

Az önirányítás

alapfokú elmélkedések

Az önirányítás szükségessége

Manapság rengeteg az ideges, feszült ember, akiknek gondolatait, érzelmeit, indulatait a külső hatások kényük-kedvük szerint hányják-vetik. Ezek az emberek teljesen ki vannak szolgáltatva saját hangulataiknak, érzelmeiknek, indulataiknak, mivel pedig ezeknek a fegyelmezetlen embereknek a hangulatai, érzelmei, indulatai mind a külső hatásoknak vannak kiszolgáltatva, ezért, ezek az emberek a külső hatásoknak is ki vannak szolgáltatva, a külső hatások szabad prédái. Ezen az áldatlan állapoton azonban lehet segíteni. A segítség neve: önfegyelem. Rendkívül drága portéka, mert alig van belőle. Megfizethetetlen érték, még milliomosok közül sem tudott eddig senki vásárolni magának. Ugyanakkor egy fillérbe sem kerül, mindenki annyit állíthat elő belőle házilag, amennyit akar. És bármilyen kis cseppje is aranyat ér annak, aki tudja, hogy hogyan és mikor kell használni.

Az önfegyelem segít megszabadulni az idegeskedéstől.

Az önfegyelem segít megszabadulni az indulatoskodástól.

Az önfegyelem segít megszabadulni a szorongástól.

Az önfegyelem segít megszabadulni a félelemtől.

Az önfegyelem segít az emberekkel megfelelő kapcsolatok kialakításában és fenntartásában.

Az önfegyelem segít az egészség megőrzésében és helyreállításában.

Az önfegyelem segít az eredményes munkában.

Az önfegyelem segít a belső és a külső fejlődésben.

Az önfegyelem reális önértékeléshez segít.

Az önfegyelem a belső békesség, és az örömteli élet nélkülözhetetlen feltétele.

Az önfegyelem lehetővé teszi, hogy napról napra megújuljunk.

Az önfegyelem az egyetlen eszköz, hogy kézbevedd saját életed irányítását.

Ha csak ezek tizedrészét eléred, már akkor is biztosan megéri saját irányításoddal foglalkozni. Ebben segítenek a következő sorok, amelyek megkönnyítik munkádat. Természetesen, ahogyan egyetlen szakácskönyv sem teljes, ezeken a lapokon levőket is ki lehet egészíteni, azért hagytunk helyet néhol a saját bejegyzéseknek is.

Mi az önfegyelem?

Az önfegyelem céltudatos tevékenység saját lelki, szellemi, testi képességeink irányítására, hogy ne legyünk érzéseinknek, érzelmeinknek, indulatainknak kiszolgáltatva, hanem értelmes, értékes életet élhessünk. Az önfegyelem tehát irányítás. Ennek az önirányításnak a lényege, hogy egy vagy több szempontból figyelemmel kísérjük magunkat, és teszünk róla, hogy viselkedésünk az általunk elvárt követelményeknek megfeleljen. Vannak akik nem fegyelmezik magukat. Vannak akik igyekszenek, de igyekezetük nem sok eredménnyel jár. Ennek legfőbb oka az, hogy azt hiszik, hogy az önfegyelem akarat kérdése. Akaraté is, de az észé is, és az érzelmeké is. Aki puszta akarattal erőlködik, előbb utóbb belefárad, vagy eltorzul a lelkivilága. Komolyan, de örömmel, derűsen kell az önfegyelmezést csinálni. És ésszel, céltudatosan, időről időre ellenőrizve mindent. Kevesen tudják például, mekkora könnyítés az önfegyelmezésben, ha kívülről megtanuljuk a legfontosabb jó lelkiállapotokat. Ezért gyűjtöttünk össze néhány olyat, aminek a fontosságával mindenki egyetért. Ha a fejünkben vannak ezek, rögtön „kéznél is vannak", ha szükség van rájuk. Rögtön tudjuk, hogy mire kell ügyelni.

Ha nem is tanulod meg, most rögtön, holnapra, a jó lelkiállapotok listáját, tűzd ki magad elé a falra, hogy gyakran ráessen a pillantásod, és elmélkedd végig, többször is, ha időd van rá. Ne csak olvasd, hanem elmélkedd is végig a tartalmát. Ha szükségét érzed egészítsd ki, szándékosan hagytunk helyet esetleges kiegészítéseidnek.

JÓ LÉLEKÁLLAPOT

- alázatos
- áldozatkész
- bátor
- békességes (megelégedett)
- egységes
- éber
- előrelátó
- figyel
- független
- hisz (működteti a hitét)
- igaz, egyenes
- Istennel járó
- jórakész, eltökélt
- lelkinyugalom
- komoly
- megbocsátó
- megfontolt
- önfegyelem (fegyelmezi magát)
- örül
- összeszedett
- szabad
- szeret
- türelmes

KERÜLENDŐ LÉLEKÁLLAPOT

- aggodalom
- álnokság
- bosszú
- gőg
- gyűlölet
- elégedetlenkedés
- feszültség
- félelem
- harag
- irigység
- kapkodás, nyugtalankodás
- kábaság
- kettőslelkűség
- kiszolgáltatottság
- léhaság
- megosztottság
- önzés, önimádás
- restség
- sóvárgás
- szertelenség
- szétszórtság
- szorongás
- türelmetlenség, ingerültség

IDEGÁLLAPOTOK

friss	nyugodt	fáradt
feszült	zaklatott	ideges

(Mutass rá a pillanatnyi állapotodat jellemző körökre és rekeszekre!)

TESTI ÁLLAPOTOK

egészséges	pihent	éhes
fáradt	fázik	melege van
szomjas	beteg	gyógyuló

ÁLLANDÓAN TARTSD SZEM ELŐTT

Minden jó Istentől származik.
Mindenben mindig csak a jót!
Minden jónak mindig örülj!

Minden rossz a Sátántól származik.
Mindenben kerüld a rosszat!
Soha ne örülj semmi rossznak!

A TUDATÁLLAPOT

A tudatban lehet helyes (igaz) tudás, és tévedés (hamis tudás). Lehet hasznos és haszontalan tudás. Nem minden tudás ami birtokunkban van tartózkodik állandóan a tudatban, de tudatbaidézés révén „elővehetjük" amire emlékezünk. A tudat tartalma az, amiről pillanatnyilag tudunk. Tudatod állapotának áttekintésére szolgálnak a következő kérdések.

Tudod-e, tudatodban van-e,

hogy mi a célod? hogy mik a legfontosabb tennivalóid? hogy mik a leginkább elkerülendők számodra? hogy mik a lehetőségeid? hogy mik az eszközeid? hogy milyen helyzetben vagy? hogy mi most számodra lelkileg, szellemileg, testileg a legelőnyösebb? hogy milyen lelkiállapotban vagy? hogy milyen a tudatállapotod? hogy mik a vágyaid, és azok jók-e? hogy mit szoktál ellenőrzés nélkül jónak, és mit rossznak minősíteni? hogy minek mi az értéke, fontossága? hogy mit hiszel, mit szeretsz, mi érdekel, mit tartasz jónak, minek örülsz stb.? hogy a lazítás, megnyugvás, lehiggadás, elcsendesedés, munkálkodás, pihenés, tanulás, táplálkozás helyes módszereivel megkönnyítheted az önfegyelmezést, az önfegyelmezéssel pedig megkönnyítheted, és egyben nemessé teheted életedet? hogy rendszeres önfegyelmezés, tanulás, gyakorlás nélkül csak elzülleni lehet?

Tudatosulnak-e lelki folyamataid, vágyaid, kívánságaid (tudatosítod-e?), hogy irányíthasd őket? Tudod-e, tudatodban tartod-e, hogy az érdeklődés, öröm, figyelem, jónak tartás, igaznak tartás, hasznosnak tartás, szeretés stb. mennyire fontos? Hogy ezeket kell figyelni, kézben tartani, irányítani, ha valamit sikerre akarsz vinni? Hogy ezek a serkentők? (Olyanok mint a katalizátorok.) Sokkal könnyebben megy valami, ha hiszel benne, ha érdekel, ha örülsz neki, stb. Tehát mielőtt hozzáfogsz valamihez, hidd azt, örülj neki, stb.! Tudod-e hogy a tudat hasonlít a hitre, szeretetre, stb. A tudatnál is fontos, hogy mit tudunk, a hitnél is, hogy mit hiszünk, a szeretésnél, hogy mit szeretünk, stb. Tudatodban van-e, hogy a tudni szó két dolgot jelent? (Azt, hogy tudatunkban van valami, és, hogy képesek vagyunk valamire.)

Tudod-e az egységesség törvényét? Hogy hinni kell a hitben, a szeretetben, abban amit jónak tartunk, stb. Szeretni kell a hitet, a szeretetet, azt amit jónak tartunk, stb. Jónak tartani a hitet, a szeretetet, azt amit jónak tartunk, stb. Örülni a hitnek, a szeretetnek, annak amit jónak tartunk, az örömnek, stb.

Tudatodban van-e, hogy mikor vagy megelégedett? Hogy akkor, és máskor soha, ha úgy élsz, hogy „semmit magamnak, semmit magamért, mindent Istennek, mindent Istenért"? Csak a legnagyobb jóval azonosult célú élet elégíthet ki. Csak ha minden lelki képességem teljesen kivette részét ebből, megkapta a szerepét, „kielégült", hogy a Legmagasabbrendűért a legteljesebben dolgozott. Tehát szeretésem, akarásom, értelmem, de hitem is működik! Hitem működése nélkül nem lehetek megelégedett.

Tudod-e, szem előtt tartod-e, hogy az anyagi világban, aki körültekintő, az gondol arra is, hogy hátha nem a kedvező eset következik be, és felkészül arra, hogy mi van akkor, ha mégsem úgy alakulnak a dolgok, ahogyan szeretné. Bensőnkben azonban ez a magatartás maga a kételkedés, amely meghiúsítja a kívánt cél elérését.

A fogalmakat néhány szóval megvilágítom, a róluk való elmélkedéshez.

- Lélekállapot: az ember lélek, szellemi képességekkel, aki a földön anyagi testben él. A lélek állapotai irányíthatók.
- Alázatos: helyes az önértékelése, aláveti magát az igazságnak.
- Áldozatkész: a szűkkeblűség ellentéte.
- Bátor: helyes értékrend szerint független ragaszkodásoktól.
- Békességes: zavaró kapcsolatoktól független.
- Egységes: belső ellentétektől mentes.
- Éber: minden lényegeset időben észrevesz.
- Előrelátó: a jövőt is okosan számításba veszi.
- Figyel: él szellemi kapcsolatteremtő képességével, ha helyesen, erény.
- Független: ha a rossztól, erény, a jótól viszont hiba.
- Hisz: valóságnak tart; jézusi hit: lelki eszközökkel létbe, valóságba állít, jókra vonatkozik, bátor, Istenben való bizalommal; a kételkedés akadály.
- Igaz: nem hazug.
- Istennel járó: ideális lelki, szellemi állapot, Istennel egyesülten él.
- Jórakész: beállítottság, minden tudatos jó feltétele.
- Lelkinyugalom: a lélek zavartalan élete, (nem élettelenség!).
- Komoly: lelkileg, szellemileg rendezett, egységes, kézbentartott.
- Megbocsátó: megértő, irgalmas.
- Megfontolt: minden lényegeset helyesen számításba vesz.
- Önfegyelem: a jó uralomrajuttatásáért dolgozik belső világában.
- Örül: ha minden jónak és semmi rossznak, akkor nagy erény.
- Összeszedett: képességei szétforgácsolódását képes megakadályozni, és meg is teszi.
- Szabad, felszabadult: nagy erény a lehúzó kötöttségektől való szabadság.
- Szeret: isteni erény, ha minden jót szeret, és semmi rosszat.
- Türelmes: belátó és fegyelmezett.
- Folytasd! Pl. Szelíd: ? Finom: ? Jókedvű: ?
- Aggodalom: még be nem következett rossztól való szenvedés.
- Álnokság: megtévesztéssel igazságtalanul érvényesülés.
- Bosszú: erkölcsileg indokolatlan megtorlás.
- Feszültség: egységesség és összhang hiányát mutató állapot, huzamos fennállása nagyon káros.
- Gond: nehézségek nyugtalanító nyomása.
- Gőg: önmaga felsőbbrendűként kezelése.
- Gyűlölet: fékevesztett ártani akarás.
- Elégedetlenkedés: belátás hiánya, igazságtalan felelőssé tétel és elmarasztalás.
- Félelem: valami jónak tartott állapothoz való ragaszkodásból származó szenvedés.
- Harag: elítélés és büntetés, erkölcsileg indokolt irgalom nélkül.
- Irigység: más javának nem örülés.
- Kapkodás: nyugtalanságból származó, megfontolás nélküli viselkedés.
- Kábaság: az éberség ellentéte.
- Kettőslelkűség: álnok beállítottság.
- Kiszolgáltatottság: rossz, ha a jóban való szabadság gátja.
- Léhaság: értéktagadás, felelőtlenség, a komolyság ellentéte.
- Megosztottság: több úrnak szolgálása.
- Önzés, önimádat: sátáni hamis és hazug alapon, magát első helyre tevés; nem Istenből, hanem magából indul ki.
- Restség: a helyes szorgalom ellentéte.
- Sóvárgás: elengedett vágyak kielégülni törekvése.
- Szertelenség: a viselkedés összehangolatlansága, fegyelmezetlenségből, szeszélyek szerint.
- Szétszórtság: a képességek fegyelmezetlen megosztottsága, odatapadás.
- Szorongás: nem tudatosított okú félelem és aggódás.
- Türelmetlenség: a türelem hiánya.

Folytasd ! Pl:. Vadság:? Durvaság:? Rosszkedv:?

„Minden fölösleges szóról, melyet kimondanak az emberek, számot adnak egykor, az ítélet napján." (Mt 12,36) Akkor a rossz szóról is, a fölösleges tettről is, a rossz tettről is, a fölösleges tévénézésről, az értéktelen és rossz filmek megnézéséről is számot kell adni. Kezdd el önfegyelmezésedet a tévénézésnél! Csak értékes műsort nézz! A felszabaduló időben gyakorold a jó lélekállapotokat úgy, hogy képzeletben pl. alázatos vagy, ennek örülsz, és hajlandó vagy derűs nyugalommal lemondani értékes viselkedésed jutalmáról. Segíthet az önirányításban, ha az állapotok táblázataiban a kis köröket ill. a rekeszeket lámpáknak (vagy világító kapcsolóknak) tekinted, amelyek akkor égnek, ha a nekik megfelelő tulajdonság ill. állapot igaz ill. fennáll.

Irányítsd magadat!

Segíts magadon, Isten is megsegít!

N. N.

Dr. Hajnal Róbert plébános

AZ EVANGELIZÁCIÓS MUNKA FELTÉTELEI

1. Személyi feltétele

Először is a papnak apostoli szellemmel kell eltelnie. Elmélkedje át az oltár előtt Szent Ignác 2 zászlóról szóló elmélkedését:

Jeruzsálem mezején Krisztus Király harcosokat gyűjt maga köré. De Babilon környékén Lucifer is gyűjti csatlósait.

Istenem! Ma milliók gyülekeznek Lucifer zászlója alá!

De miért van olyan mostoha sorsa Isten ügyének ebben a világban?

Talán mert a sátán hatalmasabb, mint az Isten? Nem!

Talán mert a rossz erősebb a jónál? Nem!

Talán mert a kegyelem gyengébb, mint a kísértés? Nem!

Hát akkor miért?

Mert akik Jézus zászlója alá szegődtek, nem fejtenek ki akkora erőt, nem mozgatnak meg olyan tömegeket, nem adják át magukat annyira feladatuknak, mint a sátán csatlósai.

A sátán csatlósai nyüzsögnek, mert érzik, hogy rövid az idejük.

Jézus katonái pedig ráérősek, mert azt hiszik, úgyis Isten intéz el helyettük mindent.

A sátán csatlósai ravaszak, mint a kígyók, Isten munkatársai pedig naívak, mint a galambok.

Legyünk tudatában annak, hogy a Szentlélek nem fogja a keresztények nélkül megtéríteni az embereket. Akkora helye lesz a holnapi világban Istennek, amekkorát mi ma előkészítünk neki.

A pap elmélkedje át apostoli felelősségét, imádkozza meg jól és aztán ébresztgesse a rábízottakban is. Különben az evangelizációs munka csak homokra épített nyüzsgés lesz.

2. Dologi

A csoportmunkához szükség van helységekre is. Eszményi állapot, ha a plébánián van kultúrterem, klubszoba, színpad.

De kezdetben elégedjünk meg a hittanteremmel, amely este a szakosztályok gyűlésterméül szolgálhat.

Talán a privatizáció több helyen segít.

3. Anyagi feltétel

Az egyházközségi önkéntes hozzájárulás a legtöbb plébánián nem nyújt biztos anyagi alapot az ifjúság-pasztorációs munkához. De lehet pályázatot beadni különböző célokra. Pl.: nyári gyermeknyaraltatás, tudományos-, vagy zenei képzés, sérültekkel, vagy öregekkel való foglalkozás, beteggondozás címén. Az alapítványok jogi feltételeit is érdemes tanulmányozni. És ha van a fiatalok között közgazdász, pénzügyi szakember, sokat elérhet pénzforgatással, vállalkozással, helység-, vagy telek-hasznosítással.

A pápai buzdítás

Amikor erre az előadásra készülve a számtalan lehetőséget az Úr színe előtt átgondoltam, magam is megijedtem. De aztán Jancsó mondata jutott eszembe az „Oldás és kötés" c. filmből:

„Ha a napba nézel,
s elveszted a látást,
Szemed okold érte,
ne a nagy sugárzást."

Ha a sok programtól, félelmetes felelősségtől hunyorogni kezdünk, az csak annyit jelent, hogy 40 évi pincelakásból feljőve még nem szoktuk meg a napfényt. De ne mondjuk a költővel, hogy

„Menjünk vissza börtönünkbe,
Csendesebb halál van ott."

A feladat nagysága és emberi erőnk gyengeségének ellentéte félelemmel tölthet el. Könnyen rezignációba süllyedünk.

Tudta ezt a Szentatya is és bizonyára ezért szőtte át beszédét a tervkészítés és munkaprogram mellett újból és újból bátorítással.

Ha az ifjúságnak azt mondja: „Legyetek erősek... bátran nézzetek szembe a nehézségekkel...", akkor ez nekünk, lelkipásztoroknak is szól.

A pápa nem számonkérni jött, nem ránkpirítani, hanem hogy „megerősítse testvéreit", és az erőműbe, Krisztusba kapcsoljon mindnyájunkat.

Egészséges önbizalmat sugároznak szavai: „Ne várjátok, hogy mások gondoskodjanak rólatok. Legyetek vállalkozószelleműek és nagylelkűek!

Legyetek tiszták, hősök, szentek. És legyetek rajta, hogy Isten megmenthesse hazátokat és Egyházatokat a ti nagylelkű erőfeszítéstek segítségével!"

Aki látta Szabó István filmjét, az „Álmodozások korát", aligha felejti el annak utolsó jelenetét.

Hoszan csöng a telefon. A főszereplő lassan fölkel az ágyból. Kábult félálomban a telefonhoz botorkál és fölemeli a kagylót.

- Jó reggelt kívánok. Tessék felébredni! - mondja egy hang.

Előbb csak egy, majd egyre több, aztán végtelen sok telefonoslány látszik a vásznon, s egyre hangosabban, egymás szavába vágva szinte harsogják már az ember fülébe:

- Tessék fölébredni!

Nos, az álmodozások kora lejárt - kell mondanom magamnak a pápalátogatás után. - Tessék fölébredni!

A stadionból hazafelé menet Szent Pál szavai zúgtak bennem:

„Testvérek! Ébredjünk fel végre az álomból! Tudjátok, itt az idő! Múlóban az éjszaka, közeledik a nappal. Készüljünk fel a világosságra. Járjunk becsülettel, mint fényes nappal illik... Öltsétek magatokra az Úr Jézus Krisztust!" (Róm 13,11-14)

Sík Sándor a „Megyeri hitvallásban" fogalmazza meg az általános reménytelenség közepette is élő optimizmusát. A megyeri cserkésztalálkozó éjszakájában hiába néz délre, keletre, nyugatra, keres bíztató jeleket a pesti éjszakában, az Alföldön és a Dunántúlon, mindenhonnét a kilátástalanság kígyója sziszeg feléje: „Mire jó?" Kutatva az „ezer sátorban alvó nyolcezer fiú álmát", magának teszi fel a kérdést:

„Mire jó ez a cifra katonásdi?
Poéta-álom, gyönyörű hazugság?
A görgeteg elébe fekszel-é?
Őserdők lángját kézzel olthatod?
Foltos hullába támaszthatsz-e lelket?"

A stadionban imádkozó 60000 fiatallal is emberileg éppoly naívság lenne új keresztény Magyarországot álmodni. De akkor is „szeges sarkunkat a vén homokba vágva énekeljünk égre vallomást":

„Hiszek!
A kevesek egymásbatett kezében,
A testvérszóban, a bajtársmarokban,
Az érben, mely patak lesz és folyó,
S halott tengerbe életet zuhant.
A szépségben, hogy szebb és édesebb
A rútnál, és szürkét széppé tehet.
A tiszta vízben, hogy sodorni tud!
Lesz-e magyar megújulás?
Lesz-e egyházi reneszánsz?
A költővel mondom:
Hiszek!
És hogyha nem, hát akkor is!
Ha mindhiába: akkor is!
Ha minden álom: akkor is!
A szép akkor is szép marad,
A tiszta tiszta, rút a rút.
Az igazság igazság akkor is,
Ha meg nem látja senki sem.
A szeretet mosolyog és szeret,
És a kereszten is király.
A tett különb a tunyaságnál!
És hol a tépett lobogónál
Tisztesebb szemfedő?
Mert akit egyszer meglehelt a Lélek,
Annak mindegy-lom élet vagy halál:
Az él és áll és énekel és alkot,
Megyeren és Magyarországon,
Hétvilágrészen és a másvilágon,
Az Isten őtet úgy segélje. Amen."

(Az előadás közölt részlete egy papi találkozón hangzott el, de bátorító szavai mindnyájunkhoz szólnak.)

* * *

„Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket!
Keresztteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevére,
és tanítsátok meg őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek.
S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig." *(MT 28.19-20)*

„Hirdetnem kell az Isten országát, hiszen ez a küldetésem." *(LK 4.43)*

A katolikus karizmatikus megújulás nemzetközi hírei

Vatikán város

Az ICCRO Tanácskozó Testülete megvitatta a Testület - Szentszéknek való bemutatásra előkészített státuszát, pénzügyi helyzetét, valamint a regionális és nemzetközi találkozókra adott támogatások mértékét. A tanácskozás folyamán a testület tagjai résztvettek a Szentatya által mondott szentmisén, melyet Őszentsége a magánkápolnájában celebrált. A szentmise után a tagok elmondták, hogy nagy hatást tett rájuk a Szentatya mint az „imádság embere", aki úgy tűnt, „inkább az Úrral beszélget, minthogy beszélgetéseket kezdeményezne". A testület tagjai úgy érezték, ez a tapasztalat további támogatást fejez ki munkájuk iránt, és Isten külön áldása volt a Katolikus Karizmatikus Megújulás számára.

Brighton (Anglia)

„Hogy a világ higgyen"

Júliusban közel 3000 küldött gyűlt össze a délangliai Brightonban rendezett nemzetközi ökumenikus karizmatikus konferencián.

A karizmatikus megújulás a Lélek nagy kegyelme az ökumenizmus számára, amely a különböző keresztény tradíciók egymás iránti szeretetben való növekedését segíti - de ez volt az első világméretű konferencia, melyet azzal a céllal hívtak össze, hogy a szerteágazó karizmatikus mozgalmakat összehozza. Különböző felekezetű keresztények jöttek el - katolikusok, anglikánok, protestánsok, független közösségek és pünkösdista egyházhoz tartozók.

Nem a különbségek álltak az előtérben, hanem az Isten működéséről szóló beszámolók, melyet az emberek a „Szentlélek korában" minden földrészen, minden felekezetnél megtapasztalnak. A konferencia résztvevői erre úgy válaszoltak: „Tekintse inkább alázatosan egyik a másikat magánál kiválóbbnak" (Fil 2,3), és „Legyenek mindnyájan egyek" (Jn 17,21).

A két leginkább magával ragadó előadást Raniero Cantalamessa atya és Dr. Kevin Ranaghan tartotta. Mindketten a karizmatikus megújuláson belüli ökumenikus tevékenység előtt nyíló pozitív lehetőségeket hangsúlyozták. Raniero Cantalamessa atya, aki a pápai kúria igehirdetője, az „Egységünk Krisztusban" témáról szóló beszédében megkülönböztette a spontán karizmatikus egységet és az intézményi-szervezeti egységet. Mindkettő szükségszerű fejlődését világosította meg: „A hívők sokaságának egy volt a szíve-lelke" - Apcsel 4,32.

A mai karizmatikus megújulási mozalomról azt mondta: „Nem akar egyház lenni az egyházak felett, mert nem is lehetséges. Sokkal inkább prófétai erő, Krisztus Testén belüli kegyelem áradása". Cantalamessa atya beszédét azzal kezdte, hogy bocsánatot kért az összegyűlt küldöttektől, mert a más egyházakhoz tartozókat nem tekintette kiválóbbnak, mint saját magát. „Semelyik egyháznak nem monopóliuma a Szentlélek. A kulcsszó a szeretet" - hangsúlyozta. „Áldott az a keresztény, aki ugyanúgy örül annak a jónak, amit Isten a más egyházakhoz tartozó kereszténye ken keresztül visz végbe, mint ami a saját egyházában történik."

A konferencia sokak számára nagyszerű kapcsolatteremtési lehetőségeket is kínált. A résztvevők úgy ítélték, hogy mégha nem is tudnak mindenben együtt dolgozni, de támogatást nyújthatnak egymásnak és tiszteletben tarthatják egymást az evangélium egész világon való terjesztésének közös feladatában.

(Közösségünket Andrásfalvy János és Tatai Gábor képviselték, akik különösen fontosnak tartották, hogy megismerkedhettek a karizmatikus megújulás külföldi tapasztalataival és vezetőivel.)

Ausztrália

Több mint százan végezték el Glen Waverlyben az egyik egyházközségi imacsoport által vezetett „Élet a Lélekben" szemináriumot. A plébános a következő szavakkal nyitotta meg az első összejövetelt: „mint plébánosnak, semmi sem okoz nekem nagyobb örömet, mint látni, hogy egyházközségünkből ilyen sok ember akar növekedni a hitben. Az imacsoport a kegyelem forrása az egyházközségben."

Ahogy a hetek teltek, a plébános egyre lelkesebbé vált. Azt mondják, hogy ebben az egyik hívő múlt nyári csodás gyógyulása is segítette, amely Tardif atya ottjártakor történt...

Utóbb azt nyilatkozta a szemináriumról, hogy annak gyümölcseként szembetűnő módon megnőtt a szentmisén résztvevők száma. Szerinte hasznos volt lehetőséget adni az egyházközségnek arra, hogy megismerkedjen a Katolikus Karizmatikus Megújulásban folyó munkával. Így az imacsoportot nem tekinti már „zárt közösség"-nek, hisz „ez tárja fel és teszi hozzáférhetővé a karizmatikus megújulást az egyházközség számára".

Franciaország

Nemzetközi elterjedése folyamán a francia Júda Oroszlánja Közösség egyre több olyan országban és kultúrában tett alapításokat, ahol nehézségekbe ütközött ennek a névnek a használata. A közösség most - hűnek maradván eredeti karizmájához - nevét Nyolc Boldogság Közösségre változtatta.

E névbeli változás a közösség azon vágyát is megjeleníti, hogy szeretne nagyobb mértékben hozzáférni és nyitottnak lenni a szegények számára, akikkel az egyáz mindenütt találkozik.

A közösségnek jelenleg 25 alapítása van a francia egyházmegyékben, és 17 külföldön. (Magyarországon 4.)

Pierre Goursat, a párizsi Emmanuel karizmatikus közösség alapítója idén tavasszal megtért a mennyei Atyához. Gyászmiséjét a párizsi Lustiger bíboros celebrálta. Az Emmanuel már hosszú ideje sokféle módon kapcsolódott bele az egyházi életbe.

Egyesült Államok

Ralph Martin a karizmatikus megújulás egyik legelső elismert vezetője volt az Egyesült Államokban, aki sokáig dolgozott a megújulás nemzetközi kapcsolatainak megszervezésében az N.S.C. (az országos szolgálati bizottság) számára. Most, 25 évvel később ideje megnéznünk, mit végzett az Úr azóta életében.

Suenens bíboros hívására Ralph 1976-tól 1980-ig az ICCRO elődjénél (az Ann Arborban alapított ICO-nál) dolgozott Brüsszelben, majd megbizatása után visszatért Ann Arborba. Ezidőtájt végezte az utolsó simításokat „Az igazság válsága" című könyvén, melyben a hit, az erkölcs és a misszió kérdéseit vizsgálta a katolikus egyházban.

1983 májusában Ralph csatlakozott Mike Scanlan, John Bertolucci atyához és Ann Shieldshez, akikkel megalapította a FIRE-t (Tűz) a hit, a közbenjárás és a bűnbánat katolikus társaságát, az evangélium terjesztésére. Az évek folyamán több, mint 65 összejövetelt tartottak, melyeken több, mint 300000 fiatal hallgatta őket.

1984-ben Ralph heti televíziós programot indított „Az igazság válsága" címmel. Ma ez az adás körülbelül 35 millió televízióval rendelkező családhoz jut el, ami az amerikai otthonok 35 és a kanadai otthonok több, mint 60 százalékának felel meg.

1985-ben Ralph újból átvette a helyi közösség, a „Word of God" vezetését vezető-szervezőként. Az ICCRO-hoz írt levelében azt írja: „Az elmúlt évet a közösség az újraértékelés és megmérettetés időszakaként élte meg, amikor az Úr a közösség vezetőit arra indította, hogy megbánják magatartásukban és hozzáállásukban mindazt, ami akadályozta az én közösségben végzett munkámat. Ezenkívül a Word of God kivált a Sword of the Spirit központi irányításából és újból helyi közösséggé vált, mely a helyi plébániához kapcsolódik."

(Ralph Martin 1991. szeptember 14-15-én közösségünk meghívására nagy érdeklődéssel kísért evangelizációs alkalmakat tartott fiatalok részére az Alk. Szent Péter templomban. Előadásai a keresztény családi életről és a megújulásban nyert tapasztalatairól szóltak, a fennmaradó időben pedig az imacsoportok vezetőivel beszélgetett. Látogatása az Úr ajándéka volt mindannyiunk számára. - szerk.)

Lengyelország (Czestochowa)

„A fogadott fiúság lelkét kaptátok" (Róm 8,15)

Augusztus 7-10 között 80 ország 250 fiatal küldöttje gyűlt össze az idén Czestochowában a Világiak Pápai Tanácsának meghívására. A fórum témája, mely a csoportok 3 napos megbeszéléseinek vezérfonala volt: „Az istenfiúság és istenleányság Lelke - a szabadság Lelke".

A konferencia anyagait kb. 15 fős csoportok műhelymunka keretében vitatták meg naponta két alkalommal, ahol lehetőség nyílt tapasztalataik, gondolataik és vágyaik egymással való megosztására. Az elhangzó hozzászólások segítettek eszünkbe idézni minden ember jogát a szabadságra, valamint kötelezettségünket, hogy keresztény szabadságunkat megosszuk másokkal.

„Vigyétek el ezt a tüzet (a Szentlélek tüzét) a világ minden részébe..., hogy semmi és senki soha ne tudja kioltani" - mondotta II. János Pál pápa Czestochowában.

Piranio bíboros, a Világiak Pápai Tanácsának elnöke, a szabadság 3 szempontját emelte ki beszédében. Az első, az igazság ismerete: Jézus ismerete, mert Jézus az Igazság. A második a Szentlélek, mert a különböző karizmákon keresztül Ő erősít meg minket, hogy elvigyük az igazságot a többieknek. A harmadik a szegénység abban az értelemben, hogy szabaddá kell tenni magunkat mindattól, ami megakadályozza, hogy kövessük Jézust. A gazdag ifjúnak nem volt bátorsága ezt megtenni (vö. Máté 19,16-22).

Megragadó tanúságtételek is elhangzottak, mint pl. egy litván fiúé: „Évekig az egyetlen tapasztalatunk Istenről a nagypéntek tapasztalata volt: az egyház, mely Krisztussal együtt szenved és meghal a kereszten. Ez volt az egyetlen út, hogy ellenálljunk és valahogy megértsük az üldöztetést. Ma az egyház új korszakát ismerjük fel, amely belép a feltámadásba".

A fiatalok számára a legfőbb esemény a Szentatyával való találkozás volt augusztus 14-15-én. A VI. Világifjúsági Nap 1300000 résztvevőjének szervezett zarándoklata nagy örömben zárult. Mélyen megindító élmény volt látni, amint fiatalok ezrei imádkoztak az Úrhoz és találkoztak Szent Péter utódával, II. János Pál pápával, hogy együtt imádkozzanak vele.

Németország

Az európai népek újraevangelizálásának sürgősségét hangsúlyozta Lamego (Portugália) katolikus érseke a Páderborni dómban tartott prédikációjában. Evangelizálni annyit jelent: Krisztus szeretetének tanúja lenni.

Mivel Kelet-Németországban sokan keresztényi hitvallás nélkül nőttek fel, vagy elhagyták az egyházat, a katolikus egyház kötelességének érzi, hogy ott új evangelizációt folytasson. Ezt nyilatkozta az eddigi németországi vatikáni követ, Joseph Uhac nuncius.

Csehszlovákia

Katolikus papok tánclépésben ünnepelnek a Hradci Králove katedrális előtti téren? Lehetséges ez, mikor két évvel ezelőtt a hit nyílt megvallása még tiltott volt?

Pedig éppen ez történt a csehszlovákiai katolikus karizmatikus megújulás nyáron tartott második konferenciájának záró napján. Több, mint 930 résztvevője volt a konferenciának - főként fiatalok - az egész országból. A szentmisét az egyházmegye püspüke több, mint húsz paptársával együtt az alábbi vendégekkel celebrálta, akik az ICCRO munkatársai: Ken Metz atya Rómából, Msgr. Bronislaw Dembowski Lengyelországból és Pierluigi Castaldi Olaszországból. (Az ICCRO a Nemzetközi Katolikus Karizmatikus Megújulás Irodája név rövidítése.) Velük együtt jelen volt még Fritz Mascarenhas laikus evangelizátor Indiából, és még sokan mások. A csehszlovák katolikus karizmatikus megújulás (CCR in Czeshoslovakia) elnöke Ales Opatrny atya. A prágai érsekségen dolgozik a pasztorációs szekció vezetőjeként. Hosszú múltra visszatekintő kapcsolata van a megújulással. Msgr. Dembowski az egyik egyházmegyei lapnak adott interjújában a Katolikus Karizmatikus Megújulás többi kelet-európai országban bekövetkezett fejlődéséről beszélt. Megemlítette az 1975-beli lengyel kezdeteket, és annak Magyarországon, Csehszlovákiában, Romániában sőt a Szovjetunióban is bekövetkező hatását.

Michael Slavik atya, a prágai egyházmegye lelkipásztora elmondta, hogy KKM-nek nincs taglistája vagy egyéni alapítója. „Ez - mondotta - sokkal inkább belépés volt Isten alapvető megtapasztalásába, melyet Szentlélek-keresztségnek hívnak. S mint ilyet - folytatta - a megújulást nem lehet különleges lelkiségnek nevezni; ez az egyházon belül létező teljes lelkiség megújulása." Végezetül Michael atya megjegyezte, hogy a világban lévő szenvedéssel szemben az emberek tehetetlenek. „A karizmákat Isten adta a kezünkbe és várja, hogy gyógyszerét elvigyük a világ nyomorúságára."

(A fenti híreket az ICCRO Newsletter, May-October 1991, November-Dezember 1991, a Charisma, Oktober-Dezember 1991 és az Erneuerung in Kirche und Gesellschaft, IV. 1991 számaiból válogattuk.)

30.-Ft

Tartalomjegyzék

Egyetlen vagy 2
Dr. Kovács Gábor: A lángoló Isten 3
Tanúságtétel 8
Az áron i áldás 10
Az önirányítás 11
Dr. Hajnal Róbert: Az evangelizációs munka feltételei 15
A katolikus karizmatikus megújulás nemzetközi hírei 17

MARANA THA
A Szentlélekben való megújulás katolikus lapja
megjelenik kéthavonta
Szerkesztőség:
Katona István
Budapest, 1053 Ferenciek tere 2.